

[P. C. Petersen.]
 forslag er ophøjet til Lov. Vi finder det uretfærdigt, at Husmænd, handlende og andre i Kommunerne skal tage Del i disse Byrder; f. Eks. en Købmand eller en Fiskehandler, som holder Bil for sin Forretnings Skyld, ja, selv en Kludekræmmer, som triller rundt i sin gamle Fordbil og samler Klude ved Hvermands Dør, kan man efter Lovforslaget paalægge Kørsel. Det kan vi ikke gaa med til. Det hedder i § 4: „for det i § 2, Nr. 4, omhandlede Arbejde ved Bivejene kan denne Grænse fastsættes lavere end den Grænse, der fastsættes for Kørslerne“. Det betyder, at Kørsel vedrørende Grundforbedring og Vedligeholdelse af Biveje kan Kommunalbestyrelsen for Fremtiden ogsaa paalægge f. Eks. Husmænd, Haandværkere, Landarbejdere, Fiskere, kort sagt alle Smaakaarsfolk i Kommunen. Ogsaa den Bestemmelse er vi imod. Vi ser saaledes derpaa: hellere beholde den gamle Ordning end vedtage den Lov, som der her stilles Forslag om. Vi vil medvirke til en fuldstændig Afskaffelse af Pligtarbejdet, fordi hele denne Ordning er gammeldags, forældet og slet ikke nutidssvarende, men vi kan ikke medvirke til en Lovgivning, som tager Sigte paa at fritage de større Jordbrugere for en Del af de Forpligtelser, som hviler paa deres Ejendomme, og lægge disse over paa andre Beboere af Kommunen.

Forhaabentlig kommer Lovforslaget i et Udvalg, og her vil der saa blive Lejlighed til en grundig Behandling af det; maaske der da kunde naas et Resultat, der kunde samle alle Partier om Lovforslaget.

Lehwald: Initiativet til dette Lovforslag er taget af De samvirkende Sogneraadsforeninger, der har rettet en Henvendelse til Indenrigsministeriet om, at de gældende Bestemmelser om Pligtkørsel og andet kommunalt Pligtarbejde, der findes spredt i en Række Forordninger og Love, maatte blive taget op til Revision og samlet i een Lov, og alene dette at faa samlet alle disse Bestemmelser i een Lov maa jo have sin Betydning. Der blev da i 1924 af Indenrigsministeriet nedsat en Kommission, som maa siges at have været i høj Grad sagkyndig, idet der i denne var Repræsentanter for Købstadforeningen, Amtsrådsforeningen og De samvirkende Sogneraadsforeninger; det er jo nærmest dem, der skal benytte denne Lov. Man maa derfor paa Forhaand gaa ud fra, at Kommissionens Betænkning er et Udtryk for,

hvad Kommuner og Amter ønsker i denne Sag, og da disse Institutioner ogsaa repræsenterer dem, der skal bære Byrderne, vilde det være ejendommeligt, om der fra den Side rejstes Indvendinger mod Lovforslaget. Men som den højtærede Indenrigsminister meget rigtigt bemærkede i sin Fremsættelsestale, er der sikkert mange Landet over, der med Forbavselse vil høre om denne Lovs Fremkomst, idet Pligtkørsel og Pligtarbejde for dem staar som noget, der hører Fortiden til, hvorfor de ikke mener, der er Grund til at vedtage en ny Lov derom. Ikke desmindre benyttes efter de Oplysninger, Kommissionen har fremskaffet, de gamle Love og Forordninger endnu i stor Udstrækning, og Forholdene Landet over er jo ogsaa saa vidt forskellige, at man maa gaa ud fra den Betragtning, at de Kommuner, der ønsker at opretholde Pligtkørsler og Pligtarbejder, bør have Selvbestemmelsesret i den Henseende. Thi det er givet, at en Afløsning heraf vil forøge mange rene Landkommuners Udgiftsbudget betydeligt og derved forøge Skattebyrderne paa et Tidspunkt, hvor man helst skulde gaa den modsatte Vej. Den største Post af disse Pligtarbejder er vel nok Transport af Materialer til Anlæg, Grundforbedring og Vedligeholdelse af kommunale Veje. Tidspunktet for Udførelsen af saadanne Pligtkørsler kan henlægges og bliver selvfølgelig ogsaa i Almindelighed henlagt til saadanne Tider, da de paagældende kørepligtige har den fornødne Hestekraft til Raadighed, uden at det koster dem nævneværdigt at præstere denne Kørsel. Derfor vilde det ogsaa i rene Landkommuner blive langt dyrere for de kørepligtige selv, hvis Pligtkørselen ophævedes, og Kommunen da skulde udføre Kørselen efter Regning. Men selv om de mindre omfattende Pligtkørsler og Pligtarbejder gælder det, at deres Udførelse in natura paa lignende Maade kan medføre en betydelig Besparelse for de paagældende selv.

Ministeriet har ikke i det foreliggende Lovforslag fulgt Kommissionen fuldt ud, men fraveget dens Standpunkt med Hensyn til Materialekørsler til Kirker og Kirkegaarde, Pligtkørsel af Byggematerialer ved Opførelsen af Skoler samt Spanddagsarbejde vedrørende Sandflugtens Dæmpning, og det er maaske rigtigt ikke at medtage mere i Lovforslaget end strengt nødvendigt, da man maa antage, at Afløsning af kommunalt Pligtarbejde vil blive mere og mere almindelig, efterhaanden som Forholdene